

**Esiet
sveicinātas,
skumjas**

FRANÇOISE , SAGAN

Bonjour tristesse

FRANSUĀZA SAGĀNA

Esiet sveicinātas, skumjas

No franču valodas tulkojusi
Inta Geile Sīpolniece

821.133.1-31
Sa 170

Françoise Sagan
BONJOUR TRISTESSE

Copyright © Editions Julliard, Paris, 1967
Published by arrangement with Lester Literary Agency
Vākam izmantots attēls © Paris Match Archive / Paris Match Archive

Vāka dizaina autore **Ilze Isaka**

Fransuāza Sagāna
ESIET SVEICINĀTAS, SKUMJAS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja *VIJA KILBLOKA*
Projektu vadītāja *Una Orinska*
Darbu izdošanai sagatavojusi *Ilona Ancāne*
Korektore *Evija Stikute*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-784.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Inta Geile Sipolniece, 1981
© Mākslinieciskais noformējums, izdevums latviešu valodā,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2022
ISBN 978-9934-0-9927-4

*Ardievu skumjas
Esiet sveicinātas skumjas
Jūs esat ierakstītas griestu aprisēs
Jūs esat ierakstītas acīs, kuras mīlu
Ar jums vēl nabadzība nesākas
Pat lūpas nabadzīgākās jūs pauž*

*Ar smaidu
Esiet sveicinātas skumjas
Viens otru mīlēdami augumi
Zin mīlas varenību
Viņas laipnās skavas
Kā briesmoni bez apveida
Kam prātā vilšanās
Kam prātā bezcerība
Skumju skaistā seja.*

P. Eliārs. "Acumirkīgā dzīve"¹

---

¹ Atdzejojusi Māra Misiņa.

PIRMĀ DAĻA

I nodaļa

Skumjas – šajā skaistajā un nopietnajā vārdā es vilcinātos nosaukt svešādo sajūtu, kas pārņem mani tik klusi un neatlaidīgi. Tās ir tik sarežģītas, tik egoistiskas jūtas, ka man gandrīz kauns par tām, jo skumjas man vienmēr šķitušas godājamā. Es vēl nepazīstu skumjas, nē, bet apnicību, nožēlu, retāk sirdsapziņas pārmetumus – tos gan. Šodien pār mani nolaižas kaut kas satraucošs un maigs kā zīds un atšķir no pārējiem.

Tajā vasarā man bija septiņpadsmit gadu un es jutos ļoti laimīga. “Pārējie” bija mans tēvs un Elza – viņa mīļākā. Man tūlīt jāpaskaidro šī situācija, kas var likties pārprotama. Manam tēvam bija četrdesmit gadu, viņš jau piecpadsmit gadus bija atraitnis – jauns, dzīvespriecīgs vīrietis ar visām iespējām; un pirms diviem gadiem, kad atstāju pansiju, nevarēju nepamanīt, ka viņš dzīvojis ar kādu sievieti. Ne tik ātri samierinājos ar to, ka viņš mainīja sievietes ik pēc pusgada! Bet drīz vien viņa valdzinājums, jaunā,

beZRūpīgā dzīve, manas tieksmes pie tā pieradināja. Viņš bija vīrietis, kas patika sievietēm, – vieglprātīgs, taču darījumos izveicīgs, vienmēr aizrautīgs un ātri jutās garlaikots. Man nebija nekāda iemesla nemīlēt viņu, jo viņš bija labs pret mani, augstsirdīgs, jautrs un sirsnīgi pieķēries man. Es nevaru iedomāties draugu, kas varētu mani vēl labāk izklaidēt. Šīs vasaras sākumā viņa laipnība bija tik liela, ka viņš man jautāja, vai viņa pašreizējās mīļākās Elzas klātbūtne mani brīvdienās neapgrūtinās. Varēju viņu tikai iedrošināt, jo zināju, ka viņam nepieciešamas sievietes, tāpat zināju, ka Elza mūs neapgrūtinātu. Tā bija slaida auguma rudmate, pa pusei lutekle, pa pusei vieglas uzvedības sieviete, kas pozēja Elizejas lauku studijās un apmeklēja bārus. Viņa bija jauka, diezgan vienkārša un bez nopietnām pretenzijām. Starp citu, mēs, mans tēvs un es, nekam nepievērsām uzmanību, jo bijām laimīgi, ka varam aizbraukt. Vidusjūras piekrastē tēvs bija noīrējis lielu, baltu, apburošu savrupmāju, par kādu mēs sapņojām kopš pirmajām siltajām jūnija dienām. Tā bija celta uz zemesraga augstu virs jūras, priežu mežs to norobežoja no ceļa; kazu iemīta taciņa veda lejup uz mazu, zeltainu līci, kur starp rūsganajām klintīm viļņoja jūra.

Pirmās dienas bija lieliskas. Karstuma nomocīti, mēs stundām ilgi uzturējāmies pludmalē, pamazām mūsu āda ieguva veselīgu, zeltainu nokrāsu, tikai Elzai tā kļuva sarkana un lobījās, sagādājot viņai briesmīgas ciešanas. Mans tēvs izpildīja sarežģītus kāju

vingrinājumus, lai pazustu vēderiņš, kas nekādi nesaderējās ar viņa donžuāna tieksmēm. Rītausmā es jau biju ūdenī, dzestrajā, dzidrajā ūdenī, kurā ieniru, ķepurojos līdz pagurumam, lai nomazgātu visas ēnas un Parīzes putekļus. Es atlaidos smiltīs, ņēmu tās saujā, ļāvu slīdēt caur pirkstiem kā dzeltenīgai, maigai strau-
mei; es nodomāju, ka tās aizplūst gluži kā laiks, ka tā ir vienkārša doma un ir patīkami, ja cilvēkam ir vienkāršas domas. Bija vasara.

Sestajā dienā es pirmoreiz sastapu Sirilu. Viņš brauca gar krastu mazā buru laivā, kas apgāzās iepretim mūsu līcītim. Mums abiem smejojot, palīdzēju viņam savākt lietas, uzzināju, ka viņu sauc Sirils, ka viņš ir tieslietu students un pavada brīvdienas kopā ar māti kaimiņu vasarnīcā. Viņam bija ļoti brūna, atklāta dienvidnieka seja, kurā bija lasāma tāda kā līdzsvarotība, aizbildniecība, kas man patika. Tomēr es vairījos no šiem brutālajiem universitātes studentiem, kas bija aizņēmti vienīgi paši ar sevi, it īpaši ar savu jaunību, kurā saskatīja drāmu vai arī aizbildinājumu savai garlaicībai. Man nepatika jaunatne. Daudz labāk par jauniešiem man patika tēva draugi, četrdesmit gadu veci vīrieši, kas runāja galanti un aizkustinoši un izturējās pret mani ar tēva un mīļākā maigumu. Bet Sirils man patika. Viņš bija liela auguma, brīžiem pat skaists; viņam piemita skaistums, kas iedveš uzticību. Pretēji tēvam, kurš juta riebumu pret neglītumu – šis apstākļi mums bieži lika apmeklēt aprobežotus ļaudis –, es, sastopoties ar cilvēkiem, kurus daba nebija apveltījusi

ar fizisku pievilcību, izjutu kaut ko līdzīgu kaunam, vainas apziņai; viņu atteikšanās patikt man liekas apkaunojoša bezspēcība. Vai tad vēlēšanās patikt nav visiem dabiska? Vēl šodien nezinu, vai šī uzvaras kāre slēpj dzīves spēka pārbagātību, iekarošanas vēlmi vai apslēptu iegribu būt pārliecinātam, noturīgam.

Kad Sirils devās projām, viņš piedāvājās iemācīt mani burāt. Pārrados vakariņās savu domu pārņemta un tikpat kā nepiedalījos sarunās; es tik tikko pamanīju tēva satraukumu. Pēc vakariņām mēs, kā jau parasti, atslaidāmies atzveltnos uz terases. Debesis bija zvaigznēm nosētas. Es raudzījos zvaigznēs, neapzināti vēlēdamās, lai tās jau sāktu krist, šķeļot debesis. Bet bija tikai jūlija sākums, tās nekustējās. Terases grantī sisināja cikādes. To vajadzēja būt tūkstošiem, no mēness gaismas un svelmes noreibušām, lai varētu tik jocīgi dziedāt caurām naktīm. Man bija skaidrots, ka tās tikai berzējot savus segspārnus vienu pret otru, bet man labāk patika iedomāties, ka šī dziesma ir instinktīva, līdzīga tai, kas pārņem kažus martā. Mums bija labi; vienīgi sīkie smilšu graudiņi starp blūzi un ķermeni pasargāja mani no aizsnaušanās. Tieši tad tēvs ieklepojās un izslējās savā atzveltnī.

– Man jums jāpaziņo, ka ieradīsies ciemiņš, – viņš teica.

Izmisumā es aizvēru acis. Mēs bijām pārāk mierīgas, tā tas nevarēja turpināties!

– Sakiet ātri, kas! – iesaucās vienmēr izpriecu kārā Elza.

– Anna Larsena, – sacīja tēvs un pievērsās man.

Raudzijos uz viņu pārāk pārsteigta, lai atsauktos.

– Es viņu uzaicināju atbraukt, ja viņa būtu pārāk nogurusi, organizējot savu modeļu skates; un viņa... viņa brauc.

Tas man nekad nebija ienācis prātā. Anna Larsena bija manas nabaga mātes sena draudzene, un viņai bija maz kā kopīga ar manu tēvu. Tomēr pirms diviem gadiem, kad atstāju pansiju, tēvs, nezinādams, kā ar mani apieties, bija aizsūtījis mani pie viņas. Nedēļas laikā viņa mani gaumīgi ietērpa un iemācīja, kā uzvesties sabiedrībā. Par to es sāku just pret viņu kaislīgu apbrīnu, ko viņa veikli novirzīja uz kādu jaunu savu aprindu cilvēku. Tātad man vajadzēja viņai pateikties par saviem pirmajiem elegantajiem tērpiem un pirmo mīlestību, un par to es biju ļoti pateicīga. Četrdesmit divu gadu vecumā viņa bija ļoti valdzinoša sieviete, sevišķi izsmalcināta, ar skaistu, lepnu, nogurušu un bezkaislīgu seju. Šī vienaldzība bija vienīgā īpašība, kuru viņai varēja pārnest. Viņa bija tīkama un nepieejama. Viss viņā liecināja par stingru gribu, sirdsmieru, kas atbaidīja. Lai gan viņa bija šķīrusies un brīva, neviens nezināja, ka viņai būtu kāds mīļākais. Starp citu, mums nebija kopīgu paziņu: viņa sagājās ar smalkiem, gudriem, atturīgiem cilvēkiem, bet mēs – ar trokšņainiem, alkainiem ļaudīm, no kuriem mans tēvs vienīgi prasīja, lai tie būtu vai nu skaisti, vai neparasti. Es domāju, ka Anna pat mazliet nicināja mūs, manu tēvu un mani, par aizraušanos

ar izpriecām un niekiem, tāpat kā viņa nicināja jebkuru pārmērību. Mūs vienoja tikai lietišķas pusdienas – viņa nodarbojās ar modelēšanu, mans tēvs ar reklāmu – un vēl mātes piemiņa un manas pūles, jo es viņu ļoti apbrīnoju, kaut arī viņa mani mulsināja. Visbeidzot, šī pēkšņā ierašanās šķita nevietā, ja iedomājas Elzas klātbūtni un Annas uzskatus audzināšanas jautājumos.

Izjautājusi par Annas stāvokli sabiedrībā, Elza devās pie miera. Es paliku vienatnē ar tēvu un apsēdos uz kāpnēm pie viņa kājām. Viņš noliecās un uzlika abas rokas man uz pleciem.

– Kāpēc tu esi tik novājējusi, manu mazulīt? Tu izskaties pēc maza, mežonīga kaķēna. Man labāk patiktu, ja man būtu skaista, gaišmataina meita, spēcīgi noaugusi, starojošām acīm un...

– Par to nav runa, – es teicu. – Kāpēc tu uzaicināji Annu? Un kāpēc viņa piekrita?

– Varbūt lai redzētu tavu veco tēvu. To nekad nevar zināt.

– Tu neesi tas vīrieša tips, kas spētu interesēt Annu, – es teicu. – Viņa ir pārāk gudra, viņa ļoti ciena sevi. Bet Elza? Vai tu padomāji par Elzu? Vai vari iedomāties Annas un Elzas sarunas? Es ne.

– Par to nebiju padomājis, – viņš atzinās. – Patiešām tas ir briesmīgi. Sesil, manu mazulīt, kā būtu, ja mēs atgrieztos Parīzē?

Tēvs klusi smējās, glāstīdams man galvu. Pagriezos un raudzījos viņā. Tumšās acis, zem kurām bija

savilkušās jocīgas krunciņas, mirdzēja, mute bija mazliet saviebta. Tēvs izskatījās pēc fauna. Es sāku smieties kopā ar tēvu kā vienmēr, kad viņš pats sev visu sarežģīja.

– Veco zēn, – viņš sacīja, – ko es darītu bez tevis?

Un tēva balss tonis bija tik pārliecinošs, tik maigs, ka es sapratu – tad viņš būtu nelaimīgs. Līdz vēlai naktij mēs runājām par mīlestību, par tās sarežģījumiem. Tēvs uzskatīja, ka tie ir izdomāti. Viņš stūrgalvīgi noliedza nopietnības, uzticības un pienākuma jēdzienus. Viņš man skaidroja, ka tie ir patvaļīgi, lieki. Ja to būtu teicis kāds cits, tas mani aizskartu. Bet es zināju, ka šajā gadījumā viņam tas neizslēdz nedz maiguma, nedz padevības jūtas, kas viņu pārņēma vieglāk, nekā viņš to vēlējās, viņš tās uzskatīja par pārejošām. Šis uzskats par mīlestību man likās valdzinošs: īslaicīgas aizraušanās, vētrainas un pārejošas. Es nebiju tajā vecumā, kad valdzina uzticība. Mīlestību es pazinu pavisam maz: satikšanās, skūpstī, apnikums.